
SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2021)0291

Uvrstitev nemških nevladnih organizacij na ruski seznam nezaželenih organizacij in pridržanje Andreja Pivovarova

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. junija 2021 o uvrstitvi nemških nevladnih organizacij na ruski seznam nezaželenih organizacij in pridržanju Andreja Pivovarova (2021/2749(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Rusiji, med drugim resolucije z dne 29. aprila 2021 o Rusiji, primeru Alekseja Navalnega, kopičenju vojske na meji z Ukrajino ter ruskih napadih v Češki republiki¹ ter svoje resolucije z dne 12. maja 2016 o krimskih Tatarih²,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah in njenih protokolov, predvsem člena 10 o pravici do svobode izražanja ter člena 11 o pravici do svobode mirnega zbiranja in združevanja,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah,
- ob upoštevanju ustave Ruske federacije in mednarodnih obveznosti na področju človekovih pravic, ki se jim je Rusija zavezala kot članica Sveta Evrope, Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) in Organizacije združenih narodov (OZN),
- ob upoštevanju mnenja Beneške komisije pri Svetu Evrope št. 814/2015 z dne 13. junija 2016 o ruskem zveznem zakonu št. 129-FZ o spremembi nekaterih zakonodajnih aktov (zvezni zakon o nezaželenih dejavnostih tujih in mednarodnih nevladnih organizacij),
- ob upoštevanju izjave o uvedbi omejevalnih ukrepov proti osmim državljanom EU, ki jo je 1. maja 2021 v imenu EU podal visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,
- ob upoštevanju izjave o objavi seznama tako imenovanih neprijateljskih držav, ki jo je 15. maja 2021 v imenu EU podal visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in

---

¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0159.

² UL C 76, 28.2.2018, str. 27.

varnostno politiko,

- ob upoštevanju izjave tiskovnega predstavnika Evropske službe za zunanje delovanje z dne 27. maja 2021 o tem, da so bile nemške nevladne organizacije uvrščene med nezaželene organizacije,
- ob upoštevanju izjave tiskovnega predstavnika Evropske službe za zunanje delovanje z dne 1. junija 2021 o pridržanju Andreja Pivovarova,
- ob upoštevanju izjave tiskovnega predstavnika Evropske službe za zunanje delovanje z dne 4. junija 2021 o zakonu o tako imenovanih ekstremističnih organizacijah,
- ob upoštevanju izjave predsednika delegacije pri odboru za parlamentarno sodelovanje EU-Rusija z dne 3. junija 2021 o pridržanju direktorja razpuščene nevladne organizacije Odrpta Rusija Andreja Pivovarova na krovu komercialnega letala iz EU tik pred vzletom z letališča v Sankt Peterburgu,
- ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,
  - A. ker je uveljavljanje svobode mnenja, izražanja, združevanja in mirnega zbiranja temeljna pravica, zapisana v ustavi Ruske federacije in številnih mednarodnih pravnih instrumentih, vključno s Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah ter Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, ki se jim je zavezala tudi Rusija; ker Rusijo zavezuje primarnost mednarodnega prava in je z nedavnimi ustavnimi spremembami ne more spremeniti ali od nje odstopati;
  - B. ker je Ruska federacija nedavno sprejela represivne zakone, ki so zelo razširili krog posameznikov in skupin, ki jih je mogoče opredeliti kot „tuje agente“, ter poostriili omejitve in zahteve, ki veljajo zanje, kot tudi sankcije za kršitve;
  - C. ker imajo nevladne organizacije ključno vlogo v sodobnih demokratičnih družbah, saj državljanom omogočajo, da skupaj uveljavljajo različne legitimne cilje, saj javnost s svojo potrebno angažiranostjo dopolnjuje, pripravlja in spremlja formalno politično odločanje; ker imajo nevladne organizacije zato pomembno politično vlogo in morajo spoštovati zakone, pri tem pa ostati popolnoma neodvisne od vsakršnega neupravičenega vmešavanja javnih organov;
  - D. ker zvezni zakon o nezaželenih dejavnostih tujih in mednarodnih nevladnih organizacij omogoča, da se dejavnosti teh organizacij na ozemlju Ruske federacije štejejo za nezaželene; ker se organizacijam, ki jih ruske oblasti razglasijo za nezaželene, krati svoboda združevanja, saj se jim prepove delovanje ter uvedejo celo upravne in kazenske sankcije, povezane s temi dejavnostmi; ker ruske oblasti ta zakon uporabljajo za zatiranje neodvisnih organizacij civilne družbe, ki delujejo v Rusiji;
  - E. ker je Ruska federacija s sprejetjem teh predpisov organom omogočila skoraj popoln nadzor nad neodvisnimi organizacijami civilne družbe in rusko zvezno službo za nadzor medijev (*Roskomnadzor*) pooblastila, da blokira spletne vire; ker so ruske oblasti prepovedale shode na javnih mestih, omejile pravico do udeležbe na nekaterih protestih in uvedle dodatne omejitve za novinarje, ki o protestih poročajo;
  - F. ker je 12. januarja 2021 ruski telekomunikacijski nadzorni organ Roskomnadzor pripravil prvih osem upravnih protokolov, vse proti Radiu Free Europe/Radio Liberty,

zaradi kršitev zakona o „tujih agentih“; ker je bila zakonodaja razširjena na posamezne poročevalce; ker je do danes nadzorni organ Roskomnadzor Radio Free Europe/Radio Liberty obvestil o 520 kršitvah njegovih omejitev glede označevanja, za katere se pričakuje, da bodo ruska sodišča prisodila denarne kazni v višini 2,4 milijona USD; ker so ruske oblasti maja 2021 začele zasegati premoženje moskovskega urada Radio Free Europe/Radio Liberty;

- G. ker je najnovejši zakon, ki sta ga maja 2021 sprejela državna дума in zvezni svet, drastično omejil pravice in svoboščine v Rusiji, saj posameznikom, ki kritizirajo vlado, prepoveduje udeležbo v javnem življenju in kandidiranje na volitvah na vseh ravneh, vključno s parlamentarnimi volitvami leta 2021, če so ustanovili ali vodijo dejavnosti organizacij, ki so s tem zakonom označene kot ekstremistične ali teroristične, ali pri takih organizacijah delajo ali z njimi kako drugače sodelujejo;
- H. ker se zakon uporablja tudi retroaktivno in je uperjen proti fundaciji Alekseja Navalnega za boj proti korupciji, ki je že bila razglašena za „tujega agenta“ in je zdaj v postopku, da bo razglašena za „ekstremistično organizacijo“;
- I. ker je Ruska federacija razširila tudi področje uporabe zakona o „nezaželenih organizacijah“, saj je uvedla prepoved sodelovanja pri njihovih dejavnostih v tujini in kot „nezaželene organizacije“ označila celo organizacije, za katere se domneva, da so finančne posrednice za tiste, ki so že prepovedane;
- J. ker je Ruska federacija številne mednarodne in tuje nevladne organizacije, vključno z Mednarodnim republikanskim inštitutom, Nacionalnim demokratičnim inštitutom, Nacionalno ustanovo za demokracijo, Atlantskim svetom iz ZDA, Evropsko ustanovo za demokracijo, ki prejema sredstva EU, Združenjem šol za politične študije pri Svetu Evrope, ukrajinskim svetovnim kongresom, medijskimi hišami, ki jih vodi Radio Free Europe/Radio Liberty, označila za „nezaželene“, tudi z odločitvijo ruskega generalnega tožilca z dne 26. maja 2021, da mednje uvrsti tri nemške nevladne organizacije, in sicer *Forum Russischsprachiger Europäer e.V.*, *Zentrum für die Liberale Moderne GmbH* in *Deutsch-Russischer Austausch e.V.*;
- K. ker je dejavna civilna družba ključni sestavni del demokratične in odprte družbe ter varovanja človekovih pravic in pravne države;
- L. ker je državna дума s sprejetjem teh zakonov, ki določajo tudi neposredno uporabo kazenske odgovornosti, napadla civilno gibanje Odrpta Rusija – mrežo, ki podpira demokracijo in človekove pravice in je morala zdaj prenehati delovati, da bi svoje aktiviste in podpornike zaščitila pred nadaljnjim pregonom;
- M. ker je gibanje Odrpta Rusija 27. maja 2021 napovedalo, da bo prenehalo delovati, da bi svoje osebje in člane zaščitilo pred kazenskim pregonom v skladu z rusko zakonodajo o „nezaželenih organizacijah“;
- N. ker je bil nekdanji vodja gibanja Odrpta Rusija Andrej Pivovarov 31. maja 2021 odpeljan iz letala poljske družbe LOT v Sankt Peterburgu, samovoljno pridržan, dva dni pozneje pa je bil zaradi obtožb, da je izvajal dejavnosti nezaželene organizacije, za dva meseca zaprt v predkazenskem priporu in da ga lahko za te dejavnosti čaka tudi do šest let zavora; ker je med kazensko preganjanimi in na podlagi istih obtožb pridržanimi osebami tudi aktivist iz Nižnega Novgoroda Mihail Josiljevič;

- O. ker sta to le dva primera obsežnega politično motiviranega kazenskega pregona, ki ga izvaja Ruska federacija zoper posameznike, ki izražajo nasprotna mnenja ali so napovedali, da želijo kandidirati na parlamentarnih volitvah v Rusiji, ki naj bi potekale septembra 2021, kot je zaprtje protikorupcijskega aktivista in opozicijskega politika Alekseja Navalnega ali pogojna petletna kazen, izrečena levičarskemu članu opozicije in politiku Nikolaju Platoškinu; opozarja tudi na nedavne primere opozicijskega politika Dmitrija Gudkova, medijskih hiš, kot so Radio Free Europe/Radio Liberty, Meduza in VTimes, ter številnih novinarjev, ki so bili obtoženi, da so „tuji agenti“; ker so tarča represivnih ukrepov celo študentske revije; ker ruske oblasti po podatkih centra Memorial za človekove pravice pridržujejo že skoraj 400 političnih zapornikov, s čimer kršijo obveznosti Ruske federacije;
- P. ker so ruske oblasti nastopile proti miroljubnim protestnikom, ki so na ulicah po vsej državi izkazovali podporo Alekseju Navalnemu ter protestirali proti korupciji in krivicam; ker je bilo po podatkih ruske organizacije za spremljanje OVD-Info med tridnevnimi protesti januarja in februarja aretiranih več kot 11.000 protestnikov, vključno z več deset neodvisnimi novinarji in zagovorniki človekovih pravic, ki so poročali o protestih ali jih spremljali; ker je bilo po vsej državi sproženih na tisoče upravnih in več kot 100 kazenskih postopkov, še vedno pa potekajo aretacije in pridržanja na podlagi lažnih obtožb;
- Q. ker so po številnih poročilih z miroljubnimi protestniki v „upravnem priporu“ slabo ravnali, saj so jih med drugim zadrževali v prenatrpanih centrih za pridržanje, več ur so bili brez hrane in vode, pri premeščanju pa so morali tudi po več ur, pogosto tudi ponoči, preživeti v policijskih kombijih; ker so sodelujoči v protestih poročali tudi, da so jih izključili iz univerz ali visokih šol ali so jim s tem grozili ali da so izgubili službo; ker je policija nad miroljubnimi protestniki, tudi starejšimi in otroki, uporabila pretirano silo;
- R. ker je v celoviti strategiji EU za Rusijo izredno pomembno zagotoviti, da sodelovanje z Rusijo ne bo ogrozilo vrednot demokracije in varstva človekovih pravic;
- S. ker si kremeljski režim po vseh močeh prizadeva, da bi ruske državljane ločil od mednarodne skupnosti in jim odvzel upanje za demokratično prihodnost, tudi tako, da skuša kandidatom opozicije na različne načine onemogočiti sodelovanje na parlamentarnih volitvah leta 2021;
- T. ker raziskave, ki jih je izvedel center Levada, kažejo, da ima vladajoča stranka Združena Rusija po tem, ko je podprla nepriljubljeno pokojninsko reformo in si prizadevala za sprejetje osnutka ustavnih sprememb, vključno s tisto, ki bi predsedniku Vladimirju Putinu omogočila, da ostane na položaju do leta 2036, najnižjo podporo doslej; ker se za vse večjo represijo nad civilno družbo in politično opozicijo, ki jo izvajajo ruske oblasti, skriva strah oblasti pred nezadovoljstvom javnosti zaradi slabih socialno-ekonomskih razmera v državi in korupcije vladajočega razreda;
1. poziva ruske oblasti, naj:
- (a) nemudoma in brezpogojno izpustijo Andreja Pivovarova in umaknejo vse obtožbe proti njemu in drugim osebam, ki jih preganjajo na podlagi zakona o „nezaželenih organizacijah“ ali jih drugače samovoljno pridržujejo;
  - (b) ustavijo vse povračilne ukrepe proti političnim nasprotnikom in drugim kritikom v

državi; med volitvami vsem političnim strankam zagotovijo enak dostop in enake možnosti;

- (c) prenehajo s kazenskim pregonom zagovornikov človekovih pravic in aktivistov na podlagi zakona o „tujih agentih“ in „nezaželenih organizacijah“ ter prekličejo to diskriminatorno zakonodajo in razveljavijo odločitev ruskega generalnega tožilca, da med „nezaželenih“ uvrsti tri nemške nevladne organizacije, pa tudi druge nevladne organizacije (skupaj 34);
  - (d) razveljavijo nedavno sprejeto zakonodajo in prenehajo snovati novo posebno zakonodajo ali zlorabljati druge konvencionalne kazenske ali upravne zakone, da bi uvedle nove omejitve za neodvisno civilno družbo, pravico do mirnega zbiranja in združevanja ter dostop do spletnih informacij, ter naj pregledajo in uskladijo svojo zakonodajo z mednarodnimi obveznostmi, mednarodnim pravom o človekovih pravicah in lastno ustavo;
  - (e) ne sprejmejo dodatne zakonodaje, ki je trenutno v pripravi in s katero bi prepovedali kandidiranje na volitvah osebju ali podpornikom organizacij, ki so samovoljno uvrščene na seznam „nezaželenih“;
  - (f) priznajo pozitivni prispevek, ki ga ima živahna in dejavna civilna družba k stanju demokracije in družbe, ter zagotovijo ugodno okolje, v katerem bodo lahko organizacije civilne družbe in aktivisti svobodno prispevali k spodbujanju in varstvu človekovih pravic, temeljnih svoboščin in družbene blaginje;
  - (g) pregledajo in z mednarodnim pravom o človekovih pravicah uskladijo drugo zakonodajo, ki se uporablja za omejevanje svobode izražanja, vključno z rusko zakonodajo o dezinformacijskih kampanjah, boju proti ekstremizmu in boju proti terorizmu;
  - (h) nemudoma in brezpogojno izpustijo vse miroljubne protestnike ter druge aktiviste civilne družbe in politike, vključno z Aleksejem Navalnim in vsemi, ki so bili aretirani in pridržani zaradi lažnih „prekrškov“ ali so sodno preganjani na podlagi lažnih kazenskih obtožb samo zato, ker so mirno uveljavljali svoji pravici do svobode izražanja in mirnega zbiranja, med katerimi so tudi novinarji, odvetniki, opozicijski aktivisti, zagovorniki človekovih pravic in drugi akterji civilne družbe, vključno s člani osebja in sodelavci Alekseja Navalnega in njegove Fundacije za boj proti korupciji;
  - (i) prispevajo k spodbujanju medosebnih stikov v dobro Ruske federacije in Evropske unije;
2. poziva podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svet, delegacije EU, države članice in Komisijo, naj se pri pripravi celovite strategije EU za odnose z Rusijo ter odzivu na ogrožanje pravne države, temeljnih svoboščin in človekovih pravic v Rusiji, osredotočijo na:
- (a) uvedbo nove pogojenosti v odnosu med EU in Rusijo, katere cilj bo odpraviti notranjo represijo nad političnimi aktivisti in aktivisti civilne družbe, zagovorniki človekovih pravic in odvetniki, opozicijskimi politiki, novinarji, neodvisnimi mediji, sindikati in nevladnimi organizacijami v državi, in če se razmere ne uredijo, uvedbi novih sankcij EU, kot je onemogočenje dostopa ruskim oligarhov

in uradnikov, odgovornih za kršitve človekovih pravic, do nakupa nepremičnin, vizumov, finančnih produktov in drugega v EU;

- (b) sprejetje ukrepov za obravnavo človekovih pravic v odnosih med EU in Rusijo ter v vseh dialogih z Rusijo, ki bodo natančno odražali, kako resno je zatiranje človekovih pravic v Rusiji, zlasti v obdobju od januarja 2021; nadaljnje izkazovanje solidarnosti in enotnem delovanju, da bi uskladili svoja stališča do Rusije in omejili negativne učinke nedavno sprejetih ruskih restriktivnih zakonov, na upoštevanje zamisli, da bi si države članice v duhu pravičnosti delile breme gospodarskih sankcij proti ruskemu režimu, zaustavitev strateških projektov, kot je Severni tok 2, in dopolnitev sedanjega globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic s podobnim režimom, ki bi deloval proti korupciji;
- (c) usklajene ukrepe za preprečevanje in omejevanje negativnega učinka nedavno sprejetih restriktivnih zakonov v Rusiji ter prednostno obravnavo strateškega sodelovanja z ruskimi aktivisti za demokracijo in človekove pravice, zlasti z vključevanjem človekovih pravic, tudi enakosti spolov, in posvetovanja s civilno družbo v vse dialoge in področja sodelovanja med EU in Rusijo, tudi v sodelovanje na področju digitalizacije in podnebnih sprememb, ter v vse izobraževalne in kulturne programe sodelovanja, ob rednem ocenjevanju učinka na človekove pravice za pregled tega sodelovanja;
- (d) oceno, katere institucije, organizacije in medijske hiše, ki so tesno povezane z rusko vlado, bi bilo treba spremljati pri njihovih dejavnostih v EU;
- (e) povečanje podpore zagovornikom človekovih pravic, neodvisnim nevladnim organizacijam in medijem, civilni družbi in vsem, ki zagovarjajo politične in državljanske svoboščine v Rusiji, na primer s trajnejšim sodelovanjem na visoki ravni pri najbolj skrb vzbujajočih posameznih primerih, vključno z zastrupitvijo Vladimirja Kara-Murze, tako da se dodobra izkoristijo obiski veleposlanikov in drugih uradnikov v teh regijah, da bodo lahko izrazili zadržke glede spoštovanja človekovih pravic in se srečali z zagovorniki človekovih pravic in civilno družbo, in s strateško uporabo družbenih medijev, gostujočih mnenj in prispevkov v medijih za izražanje podpore zagovornikom človekovih pravic v Rusiji in na neodvisnih ruskih medijskih kanalih, ter z diplomatsko/konzularno podporo neodvisnim ruskim novinarjem, kadar so v nevarnosti, tudi s prilagodljivo vizumsko politiko; da Parlament poudarja, da mora biti to sodelovanje s civilno družbo steber prihodnjega novega strateškega pristopa EU do Rusije, in da poziva države članice, naj razmislijo, da bi sprejele nevladne organizacije iz Rusije, ki jim pretijo grožnje ali so jih prepovedali, ter jim po potrebi omogočile delovanje z ozemlja EU, povečale podporo delu zagovornikov človekovih pravic ter po potrebi olajšale izdajanje nujnih vizumov zanje in jim zagotovile začasno zatočišče v državah članicah EU;
- (f) potrebo po nadaljnjem sodelovanju civilne družbe z Rusijo in na to, da ruske oblasti postavljajo vse več ovir za medosebne stike, sodelovanje civilne družbe in podporo ruskim organizacijam civilne družbe, ki jih treba zato odpraviti;
- (g) obsodbo novih oblik podtalnega zatiranja, tako v prestolnici kot drugod, s čimer se želi sankcionirati udeležba zaposlenih, zdravnikov v bolnišnicah, učiteljev in socialnih delavcev na demonstracijah ali njihova podpora nasprotnikom sedanjega režima;

- (h) to, da morajo EU in njene države članice na Svet Evrope nujno nasloviti vprašanje glede nedavnega sprejetja avtoritarnih zakonodajnih aktov Ruske federacije v luči njenih mednarodnih obveznosti do Sveta Evrope;
  - (i) usklajeno ukrepanje s podobno mislečimi mednarodnimi partnerji, vključno z državami G7, pri pozivih ruskim oblastem, naj končajo notranjo represijo demokracije in aktivistov civilne družbe ter zagovornikov človekovih pravic, kar bi moralo vključevati tudi posredovanje na visoki ravni in javna posredovanja, usklajene pobude in stalen nadzor na mednarodnih in regionalnih forumih za človekove pravice, kot so Svet Evrope, OVSE in Svet OZN za človekove pravice;
  - (j) redne ocene učinka na človekove pravice, da sodelovanje z ruskimi oblastmi ne bi ogrožalo ciljev človekovih pravic in bodisi neposredno bodisi posredno prispevalo h kršitvam človekovih pravic;
  - (k) spodbujanje mest EU, ki so dejavna v projektih pobratenja z ruskimi mesti, naj pregledajo in posodobijo te sporazume, da bi upoštevala razsežnost človekovih pravic in se pri sodelovanju osredotočila predvsem na civilno družbo in medosebne stike;
  - (l) spoštovanje poziva Parlamenta, naslovljenega na delegacijo EU in diplomatska predstavništva držav članic EU v Rusiji, naj pozorno spremljajo razmere na terenu in sojenja posameznim političnim zapornikom, ter njim in njihovim družinam ponudijo vso potrebno podporo ter uskladijo prizadevanja za njihovo čim hitrejšo izpustitev;
  - (m) izogibanje temu, da bi priznali legitimnost uradnikom, odgovornim za kršitve človekovih pravic in represijo, na primer tako, da se veleposlaniki in obiskovalci na visoki ravni izogibajo diskrecijskim srečanjem z uradniki, udeleženi v represiji, na primer s člani državne dume, kot je Andrej Klimov, ki je sodeloval pri pripravi zakona o „tujih agentih“; v zvezi s tem, spremljanje dvostranskih forumov, kot sta dialog iz Trianona in dialog iz Sočija; ocena možnosti njune prekinitve po vzoru dialoga iz Peterburga, ki je sprejel odločitev, da se ne bo sestajal, dokler bodo nekateri njegovi člani diskriminirani kot „nezaželene tuje organizacije“;
3. izraža podporo vsem posameznikom in organizacijam, ki so tarče represije, ruske oblasti pa spodbuja, naj prenehajo z dejanji nadlegovanja in ustrahovanja ter napadi na civilno družbo, medije, organizacije in aktiviste za človekove pravice; obsoja, da ruske oblasti teh akterjev ne zaščitijo in ne opravijo neodvisnih preiskav, kadar so tarča napadov, dejanj nadlegovanja ali ustrahovanja tretjih oseb;
  4. poziva vsa podjetja iz EU, ki poslujejo v Rusiji, naj v skladu z vodilnimi načeli OZN o podjetništvu in človekovih pravicah ravnajo posebno skrbno in izpolnjujejo svoje obveznosti glede spoštovanja človekovih pravic; je zaskrbljen, ker visoki evropski politiki sprejemajo dobičkonosne pogodbe z družbami, ki so v lasti Kremlja ali so z njim povezane, kot sta družbi Gazprom in Rosnieft;
  5. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, Svetu Evrope, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi ter predsedniku, vladi in državni dumi Ruske federacije.